

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2026-01-26

Diarienummer:
OSN-2026-00012

Handläggare:
Ulrika Jansson

LSS-rådets årssammanställning 2025

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** godkänna årssammanställningen för LSS-rådet 2025 enligt ärendets bilaga och lägga den till handlingarna.

Ärendet

I den här sammanställning finns en uppföljning av LSS-rådets arbete under 2025. Enligt LSS-rådets föreskrifter framgår att rådets arbete ska följas upp en gång per år och rapporteras i anslutning till omsorgsnämndens årsredovisning. Ordföranden i rådet är ansvarig för att skriftlig återrapporering sker. LSS-rådets arbetsutskott ansvarar för att göra en sammanställning av rådets arbete i slutet av varje kalenderår.

Beredning

Ärendet har beretts av LSS-rådets arbetsutskott.

Föredragning

Rådet har under vårterminens möten berört frågor såsom nämndens ekonomi och styrning. Rådet har fått information om uppföljning inom omsorgsnämndens verksamhetsområde. Områden som uppvisat brister handlar om kompetens, dokumentation och säkerhet. Information och diskussion har även skett avseende trender i beslut om kontaktperson, ledsagning och personlig assistans

Rådet har liksom tidigare år informerats om verksamhetsplan 2025 om de delar som berör och är viktiga för rådets arbete. Rådet har även genomfört en workshop där rådet har fått lyfta fram viktiga delar som rådet velat ha fortsatt information om. Det har för 2025 handlat om fördjupat fokus på tidiga och förebyggande insatser, kompetensförsörjning, språkutvecklande arbetsplatser, trygghet och säkerhet samt brottsförebyggande arbete.

Rådet har fått en genomgång om LSS-utjämnningssystemet och kostnadsutvecklingen för nämnden inom systemet. Uppsala är liksom de flesta stora kommuner bidragsgivare till systemet.

Vårterminen avslutades även med information och diskussion om särskild kollektivtrafik och Regionens upphandling och förberedelser inför avtalsstart.

Under höstens sammanträden har diskussion och information om brandskydd återkommit utifrån den pågående tillsynen och kraven på åtgärder (brand- och utrymningslarm, spisvakter och sprinklers).

Rådet har informerats om hur förvaltningen säkerställer och jobbar med kvalitet utifrån händelser i vård- och omsorgsförvaltningen.

Under året har rådet återkommande berört frågor kopplade till rättssäkerhet, brukares delaktighet och kvalitet i uppföljning. I dialogen har det bland annat framkommit behov av tydligare strukturer för hur synpunkter och klagomål tas om hand samt hur avvikelser följs upp i praktiken. Fokus har varit LSS som rättighetslagstiftning och diskussioner har berört områden såsom ledsagning och kontaktperson i bostad med särskild service, skillnader mellan LSS och SoL och rättspraxis. Exempel har lyfts och förvaltningen har redogjort statistik. Behovet kring rättssäkra processer och riktlinjer har avhandlats.

Rådet har informerats om beslut om att avsluta LOV inom ledsagarservice och övergången till kommunal regi som kommer ske under 2026. Samt hur förvaltningen jobbar med frågan avseende anställningsvillkor för att möjliggöra anställning som ledsagare även om man har en anställning i kommunen.

Bostadsförsörjningen inom LSS har återkommit utifrån att det fortsatt finns ett stort behov av LSS-bostäder och utifrån detta har det givits nya ägardirektiv till kommunala bolag för att öka byggtakten av specialbostäder.

LSS rådet informerades även om den nya avdelningen Öppna och tidiga insatser.

Det har under året framförts ett behov av att förbättra tillgängligheten för nämndens och förvaltningens underlag kopplat till LSS-rådet genom att göra anteckningar och dokument enklare att förstå och lättare att hitta, inklusive protokoll.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 januari 2026
- Bilaga, Årssammanställning LSS-rådet 2025

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Årssammanställning LSS-rådet 2025

Omsorgsnämnden
Årssammanställning LSS rådet 2025

Handläggare: Ulrika Jansson, Lena Wiksten Andersson

Datum: 2026-01-26

Diarienummer: OSN-2026-00012

Av föreskrifterna för LSS-rådet framgår att rådets arbete ska följas upp en gång per år och rapporteras i anslutning till omsorgsnämndens årsredovisning. Ordförande i rådet är ansvarig för att skriftlig återrapportering sker. LSS-rådets arbetsutskott ansvarar för att göra en sammanställning av rådets arbete i slutet av varje kalenderår. I denna sammanställning finns några av de större frågorna som avhandlats i rådet under 2025.

Sammanfattning

Rådet har under vårterminens möten berört frågor såsom nämndens ekonomi och styrning. Rådet har fått information om uppföljning inom omsorgsnämndens verksamhetsområde. Områden som uppvisat brister handlar om kompetens, dokumentation och säkerhet. Information och diskussion har även skett avseende trender i beslut om kontaktperson, ledsagning och personlig assistans

Rådet har liksom tidigare år informerats om verksamhetsplan 2025 om de delar som berör och är viktiga för rådets arbete. Rådet har även genomfört en workshop där rådet har fått lyfta fram viktiga delar som rådet velat ha fortsatt information om. Det har för 2025 handlat om fördjupat fokus på tidiga och förebyggande insatser, kompetensförsörjning, språkutvecklande arbetsplatser, trygghet och säkerhet samt brottsförebyggande arbete.

Rådet har fått en genomgång om LSS-utjämningsystemet och kostnadsutvecklingen för nämnden inom systemet. Uppsala är liksom de flesta stora kommuner bidragsgivare till systemet.

Vårterminen avslutades även med information och diskussion om särskild kollektivtrafik och Regionens upphandling och förberedelser inför avtalsstart.

Under höstens sammanträden har diskussion och information om brandskydd återkommit utifrån den pågående tillsynen och kraven på åtgärder (brand- och utrymningslarm, spisvakter och sprinklers).

Rådet har informerats om hur förvaltningen säkerställer och jobbar med kvalitet utifrån händelser i vård- och omsorgsförvaltningen.

Under året har rådet återkommande berört frågor kopplade till rättssäkerhet, brukares delaktighet och kvalitet i uppföljning. I dialogen har det bland annat framkommit behov av tydligare strukturer för hur synpunkter och klagomål tas om hand samt hur

avvikelser följs upp i praktiken. Fokus har varit LSS som rättighetslagstiftning och diskussioner har berört områden såsom ledsagning och kontaktperson i bostad med särskild service, skillnader mellan LSS och SoL och rättspraxis. Exempel har lyfts och förvaltningen har redogjort statistik. Behovet kring rättssäkra processer och riktlinjer har avhandlats.

Rådet har informerats om beslut om att avsluta LOV inom ledsagarservice och övergången till kommunal regi som kommer ske under 2026. Samt hur förvaltningen jobbar med frågan avseende anställningsvillkor för att möjliggöra anställning som ledsagare även om man har en anställning i kommunen.

Bostadsförsörjningen inom LSS har återkommit utifrån att det fortsatt finns ett stort behov av LSS-bostäder och utifrån detta har det givits nya ägardirektiv till kommunala bolag för att öka byggtakten av specialbostäder.

LSS rådet informerades även om den nya avdelningen Öppna och tidiga insatser.

Det har under året framförts ett behov av att förbättra tillgängligheten för nämndens och förvaltningens underlag kopplat till LSS-rådet genom att göra anteckningar och dokument enklare att förstå och lättare att hitta, inklusive protokoll.

Sammanträde 26 februari 2025

- Årsbokslut ekonomi 2024 avhandlades. Nämnden rapporterade ett överskott om 4 mkr, utifrån bland annat stoppade felaktiga utbetalningar samt minskade kostnader för inhyrd legitimerad personal. Önskemål om att ta fram hur kostnaderna för LSS insatser förändrats över tid.
- Årsbokslut verksamhetsuppföljningar. Fokusuppföljning av 24 verksamheter med fokus på Goda relationer. Det har även genomförts 20 uppföljningar inom både LSS och SoL verksamhet, vanliga brister som uppmärksammats har varit inom kompetens, dokumentation och säkerhet utifrån upptäckta brister upprättades åtgärdsplaner som godkändes.
- Vålfärdsbrott/felaktiga utbetalningar. Förvaltningen har genomfört ett arbete med stoppade utbetalningar och ökade återkrav vilket också har föranlett fler polisanmälningar och IVO-anmälningar.
- Genomgång av nämndens verksamhetsplan, fokus på tidiga och förebyggande insatser, kompetensförsörjning, trygghet och säkerhet. Rådet genomför en workshop om prioriteringar.
- Information om ny socialtjänstlag och omställningen. LSS lagstiftningen har inte setts över i samband med att socialtjänstlagen skrevs om, men personer med funktionsnedsättning ska inkluderas i omställningen. Utifrån ny lagstiftning har förvaltningen en ny avdelning, Öppna och tidiga insatser.
- Funktionsrätt informerar: frågor om boendesamordning, digitalisering, brukarinflytande och rättssäkerhet.

Sammanträde 14 maj 2025

- Genomgång av LSS-utjämningsystemet: historik, principer och läget för Uppsala. Systemet har funnits sedan 2004. Kommuner med högre kostnader än riksgenomsnittet får bidrag, medan de med lägre kostnader betalar in till systemet. Sedan sju år tillbaka har Uppsala kommun varit bidragsgivare och enligt preliminära uppgifter kommer det att fortsätta.

- Trender: andelen beslut om kontaktperson är oförändrad till skillnad från riket, andelen beslut om ledsagning och personlig assistans minskar jämfört med riket. Andelen beslut om personlig assistans som övertas av Försäkringskassan ökar.
- Särskild kollektivtrafik, information och diskussion om Regionens upphandling och förberedelser inför avtalsstart. Krav har ställts på förarutbildning, uppföljning och kvalitet. Diskussion förs om vikten av trygghetsskapande åtgärder och att involvera brukare i kvalitetsarbetet.
- Brukarundersökningar kommer nationellt erbjuds vartannat år. Titelförändringar på gång inom LSS med syfte att möjliggöra nationell hantering av utbildningsfrågor. Övrigt som lyfts och diskuteras är brandskyddsfrågor, pilot Hälsan först med Regionen samt kultur- och fritidsinitiativ.
- Funktionsrätt informerar: information från Storkonferensen och deltagarna i Demokraticirkeln, jämförelser med andra kommuner och exempel lyfts från Jönköping och behov av tydliga riktlinjer och stärkt rättssäkerhet.

Sammanträde 22 september 2025

- Kvalitetssäkring, hur förvaltningen jobbar med detta utifrån erfarenheter från äldreomsorgen. Lex Maria anmälan och arbete med stärkt uppföljning. Inom LSS verksamheterna har avvikelserapporteringen följts upp och granskats. Fokus på kompetens och förbättra språkkunskaper inom båda områden. Stärkt arbete med avvikelse- och synpunktshantering. Diskussion kring att det även är av vikt att synpunktshantering även fungerar för personer som har svårt att kommunicera eller som inte kan hantera formulär.
- Brukarinflytande, för att stärka arbete sker årlig chefsträff med brukare och fördjupade enkäter.
- Rättigheter: diskussion om ledsagning och kontaktperson i bostad med särskild service, skillnader mellan LSS och SoL och rättspraxis.
- Utbildningsinsatser (stödpedagoger) inom boenden under hösten med plan för daglig verksamhet under våren. Återkommande information och diskussion om brandsäkerhet utifrån genomförda brandtillsyner.
- Funktionsrätt informerar: Ge makten vidare hur pratar man kring missförhållanden, storkonferensen -tema Varför ska vi rösta på er samt vikten av ett tydligt språkbruk. Funktionsrätt har vidare framhållit att utveckling av brukarrevisioner kan utgöra ett viktigt stöd för kvalitetssäkringen och bidra till att brukarnas erfarenheter får genomslag i styrningen.

Sammanträde 28 november 2025

- Information från anpassad grundskola utifrån åtgärder efter allvarlig händelse: Skola24, förstärkt uppföljning, personlig signering vid överlämning.
- Ny avdelning, Öppna och tidiga insatser, genomförts gap-analys och identifierats utvecklingsområden såsom mobil verksamhet, hälsofrämjande aktiviteter och anhörigstöd.
- Brandskydd: inventering och plan för brand- och utrymningslarm, spisvakter och sprinklers; kostnadsbild och dialog med fastighetsägare.
- Goda relationer: fokusuppföljning visar behov av struktur och rutiner. Ny introduktion för chefer 2026.
- LSS-bostäder: behov av ca 270 nya lägenheter till 2035. Utifrån detta nya ägardirektiv till Uppsalahem och Skolfastigheter med uppdrag att även planera

för specialboenden. Funktionsprogrammet diskuteras samt vikten av att få en helhetsbild av boendeförsörjningen.

- Ledsagarservice, LOV upphör mars 2026 och sker då en övergång till kommunal regi. Dialog pågår om anställningsvillkor och möjliga uppdragsformer. Diskussion för om vikten av kontinuitet för den enskilde och tydliga övergångsplaner.
- Lusthuset planerar ha kvälls-/helgöppet, Funkisfestivalen ersätts med egen melodifestival för att möjliggöra för fler att delta, fortsättning avseende utbildning av stödpedagoger, pilot för hälso- och vårdplanering samt information om nybyggnation och återöppning av korttids.
- Funktionsrätt informerar: Tallkrogen/Annex, MFD:s rapport om brottsförebyggande arbete samt koppling till lokal samverkansrapport kring barn med komplexa behov. I brandskydds- och säkerhetsåtgärder så har Funktionsrättsorganisationer lyft att det är viktigt att åtgärder utgår från individens faktiska förmåga och att generella klassningar inte leder till onödig institutionalisering eller oönskade flyttar

Länkar till minnesanteckningarna i sin helhet:

- [Minnesanteckningar LSS-rådet 2025-02-26](#)
- [Minnesanteckningar LSS-rådet 2025-05-14](#)
- [Minnesanteckningar LSS-rådet 22 september](#)
- Minnesanteckningar från november sammanträdet finns ej justerade ännu, länk uppdateras senare

LSS-rådets ordförande

Tobias Smedberg